

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» ΚΑΙ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ»
(ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ)

Υποδιεύθυνση: Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή
Μονάδα: Α1
Ταχ. Δ/ση: Αεροπόρου Παπαναστασίου 34, 11527 Αθήνα
Email: reka-polpro@mou.gr
Πληροφορίες: Κ.Κολοκοτρώνη
Τηλέφωνο: 213 214 2240
Email: k.kolokotroni@mou.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: Έγκριση 1^{ης} εξειδίκευσης Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ ΚΑΙ ΤΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το με αριθμό 5 / 2022 Προεδρικό Διάταγμα (Α' 15) για τον Οργανισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
2. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του αρ. 119 παρ. 22 του ν. 4622/2019 (Α'133).
3. Το με αριθμό 81/2019 Προεδρικό Διάταγμα. (Α' 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους – Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το με αριθμό 83/2019 Προεδρικό Διάταγμα (Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Το με αριθμό 63/2020 Προεδρικό Διάταγμα (Α' 156) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματειών».
6. Το με αριθμό 3/2021 Προεδρικό Διάταγμα (Α' 3) «Μεταφορά Υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και μετονομασία Γενικών Γραμματειών».
7. Τη με αρ. 86593/13-8-2020 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Υ.Ο.Δ.Δ. 628) για το διορισμό Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείου Συνοχής του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.
8. Τις διατάξεις του ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» και ιδίως του άρθρου 35 αυτού.
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
11. Την με απ. C(2021) 5617 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.

12. Την με αριθμό C(2022) 6045 final/26.8.2022 Εκτελεστικής Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027.
13. Τη με αρ. πρωτ. 93478/29.09.2022 (ΦΕΚ 5173/Β/05.10.2022) Υπουργική Απόφαση για τη «Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία», η οποία συστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 65 του Ν. 4914/2022».
14. Τη με αρ.πρωτ.104688/02-11-2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση για την «Τοποθέτηση προϊσταμένων στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» (ΑΔΑ:9ΗΩ546ΜΤΛΡ-ΘΘΚ)
15. Την με αριθ. πρωτ. 86884/12.09.2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
16. Την υπ' αριθ. Οικ. ΕΥΔ/ΕΠΥΜΕΠΕΡΑΑ 11977/20-10-2022 (Β' 5498) Υπουργική Απόφαση: «Συγκρότηση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021 – 2027.
17. Τη με αριθ. πρωτ. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 10566/22-9-2022 επιστολή προς τις Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ εμπλεκόμενων Υπουργείων.
18. Τη με αριθ. Πρωτ. ΕΥΔ/ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 10659/23-9-2022 επιστολή προς τους Γενικούς Γραμματείς εμπλεκόμενων Υπουργείων.
19. Τα έντυπα εξειδίκευσης που υποβλήθηκαν στην ΕΥΔ από Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ.
20. Τις Αποφάσεις – Συμπεράσματα της από 8/11/2022 1ης Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 (α.π. ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ 1456/20-12-2022, ΑΔΑ:ΨΗΣΙ46ΜΤΛΡ-ΧΟΦ).
21. Την με αριθ. πρωτ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ 1925/28-12-2022 Εισήγηση της ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ προς τον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ για την έγκριση της 1ης Εξειδίκευσης του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την έγκριση της 1ης Εξειδίκευσης του Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027, που αφορά στις ακόλουθες δράσεις:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ	1 ^η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ		
	Συνολική ΣΔΔ (ευρώ)	Συνολική ΣΔΔ (ευρώ)	Ποσοστό Εξειδίκευσης άξονα (%)	Ποσοστό Εξειδίκευσης Προγράμματος (%)
Π 01: «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές» (ΕΤΠΑ & Ταμείο Συνοχής)	1.296.068.871,00	47.163.765,00	3,64%	1,31%
Δράση 1.i.38 : ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΤΙΣ ΜΜΕ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ & ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ	12.745.099,00	6.350.000,00	0,49%	0,18%
1.i.38.2.1.1: Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων & διεργασιών σε ΜΜΕ	12.745.099,00	6.350.000,00	0,49%	0,18%
ΕΤΠΑ Περιφέρειες σε Μετάβαση	3.333.334,00	1.650.000,00		
ΕΤΠΑ Περιφέρειες Λιγότερο Ανεπτυγμένες	9.411.765,00	4.700.000,00		
Δράση 1.i.40 : ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΤΙΣ ΜΜΕ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ & ΔΙΕΡΓΑΣΙΩΝ	47.996.079,00	23.900.000,00	1,84%	0,66%
1.i.40.2.1.2: Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων & διεργασιών σε ΜΜΕ σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	47.996.079,00	23.900.000,00	1,84%	0,66%
ΕΤΠΑ Περιφέρειες σε Μετάβαση	6.666.667,00	3.300.000,00		
ΕΤΠΑ Περιφέρειες Λιγότερο Ανεπτυγμένες	41.329.412,00	20.600.000,00		
Δράση 1.iii.54 : ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗ-ΤΗΛΕΨΥΞΗ-ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	16.913.765,00	16.913.765,00	1,31%	0,47%
1.i.54.2.1.7: Κατασκευή ή εκσυγχρονισμός δικτύων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας	16.913.765,00	16.913.765,00	1,31%	0,47%
ΕΤΠΑ Περιφέρειες σε Μετάβαση	0,00	0,00		
ΕΤΠΑ Περιφέρειες Λιγότερο Ανεπτυγμένες	16.913.765,00	16.913.765,00		

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ	1 ^η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ		
	Συνολική ΣΔΔ (ευρώ)	Συνολική ΣΔΔ (ευρώ)	Ποσοστό Εξειδίκευσης άξονα (%)	Ποσοστό Εξειδίκευσης Προγράμματος (%)
Π 02: «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» (ΕΤΠΑ & Ταμείο Συνοχής)	444.057.442,00	50.000.000,00	11,26%	1,39%
Δράση 2.ιv.60.: Διαχείριση κινδύνων διάβρωσης ακτών και εδάφους	145.260.118,00	50.000.000,00	34,42%	1,39%
2.ιv.60.2.4.6: Κατασκευή έργων προστασίας ακτών - αντιδιαβρωτικών έργων και προστασία λιμένων έναντι των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	145.260.118,00	50.000.000,00	34,42%	1,39%
ΕΤΠΑ Περιφέρειες σε Μετάβαση	29.900.000,00	20.000.000,00		
ΕΤΠΑ Περιφέρειες Λιγότερο Ανεπτυγμένες	115.360.118,00	30.000.000,00		
Π 03: «Αστική Αναζωογόνηση» (ΕΤΠΑ & Ταμείο Συνοχής)	288.902.577,00	194.604.446,00	67,36%	5,40%
Δράση 3.ιvιi.73: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΛΥΣΜΕΝΩΝ ΕΔΑΦΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	122.089.202,00	40.000.000,00	32,76%	1,11%
3.ιvιi.73.2.7.1: Εξυγίανση και αποκατάσταση εδάφους, αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένων εκτάσεων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου	122.089.202,00	40.000.000,00	32,76%	1,11%
ΕΤΠΑ Περιφέρειες σε Μετάβαση	25.028.284,00	15.000.000,00		
ΕΤΠΑ Περιφέρειες Λιγότερο Ανεπτυγμένες	97.060.918,00	25.000.000,00		
Δράση 3.ιvιi.79: Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	154.604.446,00	154.604.446,00	53,51%	4,29%
3.ιvιi.79.2.7.9: Έργα αστικής αναζωογόνησης - χώροι πρασίνου (πάρκα αναψυχής, δημόσιοι κήποι, αστικά δάση, κ.α.) - ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΦΑΛΗΡΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ	154.604.446,00	154.604.446,00	53,51%	4,29%
Π 05: «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων» (Ταμείο Συνοχής)	640.948.591,00	400.000.000,00	62,41%	11,09%
Δράση 5.ν.62: ΕΡΓΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ (υποδομές ύδρευσης-αφαλάτωσης)	278.910.157,00	100.000.000,00		
5.ν.62.2.5.3: Έργα αφαλάτωσης μηδενικής απόρριψης άλμης και χρήσης ΑΠΕ για παροχή ενέργειας.	20.000.000,00	20.000.000,00		0,28%
5.ν.62.ΟΛ.1: ΟΛΙΣΤΙΚΟ Πρόγραμμα Διαχείρισης πόσιμου νερού σε εντοπισμένες περιοχές	80.000.000,00	80.000.000,00		
Δράση 5.ν.64 : ΜΕΤΡΑ & ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	41.836.051,00	20.000.000,00		
5.ν.64.ΟΛ.2: ΟΛΙΣΤΙΚΟ Πρόγραμμα εξοικονόμησης και επαναχρησής υδάτος από κατοικίες & ΕΕΛ σε εντοπισμένες περιοχές	20.000.000,00	20.000.000,00		0,55%
Δράση 5.ν.65 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ	290.202.383,00	280.000.000,00		
5.ν.65.2.5.12.1: Κατασκευή και βελτίωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων	240.202.383,00	200.000.000,00	1,20%	6,93%
5.ν.65.2.5.1.22: Εξοικονομώ στην Αποχέτευση	270.202.383,00	30.000.000,00	4,68%	0,28%
5.ν.65.ΟΛ.3: ΟΛΙΣΤΙΚΟ Πρόγραμμα Διαχείρισης λυμάτων σε εντοπισμένες περιοχές	50.000.000,00	50.000.000,00	7,80%	0,28%
Π 09: Τεχνική Βοήθεια -ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	23.923.416,00	8.500.000,00	35,53%	0,24%
Δράση 8.179.2.9.1: Πληροφόρηση και επικοινωνία	3.588.512,00	1.500.000,00	6,27%	0,04%
Δράση 8.180.2.9.1: Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	4.784.683,00	1.000.000,00	4,18%	0,03%
Δράση 8.181.2.9.1: Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	4.784.683,00	1.000.000,00	4,18%	0,03%
Δράση 8.182.2.9.1: Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταιρών	10.765.538,00	5.000.000,00	20,90%	0,14%

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ	ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ	1 ^η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ		
	Συνολική ΣΔΔ (ευρώ)	Συνολική ΣΔΔ (ευρώ)	Ποσοστό Εξειδίκευσης άξονα (%)	Ποσοστό Εξειδίκευσης Προγράμματος (%)
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	3.606.846.168,00	700.268.211,00	19,41%	19,41%

Η εξειδίκευση αφορά στη δημόσια δαπάνη των δράσεων και των αντίστοιχων προσκλήσεων που θα δημοσιευθούν, στον προγραμματισμό του χρόνου δημοσίευσης των προσκλήσεων, στο περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου των δράσεων και στο ορισμό των δυνητικών δικαιούχων.

Η εξειδίκευση τροποποιείται σε περίπτωση αλλαγών στα ανωτέρω σημεία.

Επίσης περιλαμβάνει ανά δράση προγραμματικές δεσμεύσεις, που αναφέρονται στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα, και αποτελούν προϋπόθεση ένταξης των πράξεων.

**Ο Ειδικός Γραμματέας Διαχείρισης
Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ**

Γεώργιος Ζερβός

Συνημμένα:

1. Έγγραφο 1ης Εξειδίκευσης Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
2. Γραφείο Γενικού Διευθυντή Εθνικής Αρχής Συντονισμού
3. ΕΥΣΣΑ
4. Μέλη Επιτροπής Παρακολούθησης (μέσω ΔΙΑΥΛΟΥ)

Εσωτερική Διανομή:

2. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ&ΤΣ
3. Προϊστάμενος ΕΥΔ ΠΕΚΑ&ΠΟΛΠΡΟ
4. Προϊσταμένοι Μονάδων Υποδιεύθυνσης «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ»
5. Φ. 21-27\Π3 ΠΕΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ\Π3.03 ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ\Π3.03.01 1η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ